

PERIÓDICH SATÍRICH,
 HUMORÍSTICH, DE-BUSTESSES Y DEBERRASSI
 DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 QUARTOS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA
 y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

Números atrassats 4 quartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 rals.
 Cuba y Puerto Rico, 16.—Estranger, 18.

CAPS DE BROT.

JOSEPH VALERO:

Actor dels de bona rassa,
 son talent, may eclipsat,
 mil voltas ha demostrat
 que per ell lo temps no passa.
 La patria admira orgullosa
 á aquest geni colossal,
 que ompla 'l teatro nacional
 ab sa figura grandiosa.

**LA ESQUELLA DE LA TORRATXA
 ALS SEUS LECTORS.**

Desde 'l próxim número L' ESQUELLA DE LA
 TORRATXA introduheix grans milloras en sa pu-
 blicació.

Primera y principal: cada número constará de
 doble número de planas que actualment.

Lo text será variadíssim y 'ls dibuixos s' au-
 mentarán en més de la meytat.

Tenim desitj de que aquest periódich sense
 abandonar l' estil festiu y satírich que 'l caracte-
 risa, s' ocupi ab més amplitut y amenitat que fins
 ara de tots los successos literaris, artístichs y de
 caràcter local y general que més cridin l' aten-
 ció pública.

Contém ab una redacció completa, ab una co-
 laboració numerosa y ab dibuixants de punta.

Hem pres aquesta resolució ab motiu de des-
 apareixe de la circulació pública las monedas de
 coure del antich sistema.

A pesar de las grans milloras que veurán los
 nostres lectors desde el número próxim, lo preu
 de l' ESQUELLA DE LA TORRATXA será sols de

10 céntims lo número, en tota Espanya.

L' ENTERRO...

I

Son las cinch de la tarde del dimecres de Cen-
 dra, es dir, del día del enterro de Carnestoltas.

Las modistas del quart pis acaban d' arreglar,
 ab tota la elegancia possible, la improvisada
 taula hont s' ha de celebrar lo tradicional xeflis
 de la diada.

Mentres tant, los amichs convidats tocan la
 guitarra y comensan mil cansons, sense acabarne
 cap, escampats dintre 'l quarto de cosir, y mitj
 sofocats per un núvol de eretonas, tallas de gla-
 cé, trossos de ferma, embulls de pita, y una va-
 rietat inmensa de retallets de tots colors.

—¿Encara no está aixó?— crida l' Enrich, un
 jove baixet y rodó com un formatje d' Holanda,

tocant lo timbal ab los punys, sobre la fusta d' embastar.

—¡Calla, home, calla!—respon l' Antonet, lo promès de la gran:—¿Després que 't convidan, encara vens ab impaciències?

—Per xó mateix: desde 'l moment en que se 'm convida, no hi ha cap dret de ferme esperar...

—Al contrari: aquesta mateixa tardansa, proba que tractan d' obsequiar-te espléndidament.

—¡Ca! Lo que proba es que...—

No 's pot sentir cóm acaba 'l discurs, perque tres ó quatre dels concurrents, que reposan mitj ajeguts en un recó, tornan á rompre un coro que ja han preludiat nou ó deu vegadas:

«Así escuchando de la mar
»el *microscópico* rumor...»

—Aquestos ho entenen,—insisteix l' Enrich aprofitant un paréntesis del coro;—al menos, cantant, se distreu la cassussa...

—¡A la taula, á la taula!—cridan de sopte, y en afinadíssim *la* natural, tres veuhetas argentinas que venen de la part del menjador.

Y 'ls bulliciosos joves, alsante tots al' hora com si se 'ls haguès afluixat un ressort, extenen la mà cap al menjador vehí, exclamant també á coro:

—¡A la taula! ¡¡á la taula!!

Ja 'ls tenim tots instalats. Ells no están tan contents com ellas, perque 'ls joves son sis ó set y las noyas no son mes que tres, las dugas ja promesas.

Pero no importa. Es Baco qui presideix la taula y nó Venus, y haventhi plats y copas per tots y humor de sobras, lo tiberi va seguint lo seu curs, entre agudesas més ó menos *romas* y gracias que en altres llochs potser no 'n farien gayre.

Los taps saltan, las copas xocan, los ulls espurnejan: la bacanal familiar está en lo millor punt.

Pero... ¿qué son aquestos plors que ressonan mitj ofegats?

Las modistas y 'ls seus amichs no 'ls senten, perque l' estrépit de la seva alegria no 'ls ho permet; pero nosaltres sí que 'ls sentim...

Son á baix, al pis tercer, á casa la planxadora.

¿Volen fé 'l favor de baixar uns quants esglacions?

II

¡Quín quadro!

Ab los ulls amarats de llágrimas, los cabells escampats en desordenats munyochs y retorsant-se las mans ab desesperació, la Marieta, la planxadora, se revolca sobre la blanca caixeta hont acaban de tancar lo seu fill, un ángel de tres anys, mort la nit avants en los seus brassos.

Plorant també com ella, pero ab una severa inmovilitat que 'l fa més interessant, lo seu marit, dret al mitj de la sala, contempla 'l baguet que guarda 'l sér que fins llavors havia sigut la nina del seus ulls y 'l bálsam de totas las sevas penas ..

Quatre ó cinch personas més rodejan silenciosas lo grupo, en tan que per la escala se senten los passos acompassats del *lacayo* dels morts que puja á recullir la caixa.

Tots los presents se giran cap á la porta: lo pare se tapa 'ls ulls, la mare cau en rodó entre 'ls brassos de dos ó tres amichs que corran á sostenirla, y 'l fúnebre empleat s' apodera del baguet, dirigintse altra vegada escalas avall.

Lo pare fa una senya, agafa 'l sombrero, y se 'n va darrera del seu fillet seguit de tres personas més y la Marieta 's queda al pis rígida, blanca y freda, sense plorar ni obrir la boca, acompanyada de dugas parentas que en vá tractan de aconsolarla.

Ja 'l sol s' ha post. Las ténues boyras de la nit comensan á escamparse peresosament, dibuixant contorns misteriosos y figuras fantásticas, mentres un ayret glacial y traïdor fa titilar los pochos llums que 's veuhen encesos.

Lo cementiri es llavors més que may lo camp de la quietut. Lo pavorós silenci que en ell reyna, sòls es perturbat en un de sos amagats recons per los passos d' un sepulturero que camina acompanyat de quatre personas que apenas tocan l' aspre arena dels caminals.

Y en aquella hora fatídica en que las sombras creixen y s' agegantau, en aquell últim punt del crepúscul en que 'ls arbres semblan fantasmas que amenassan al món ab sos punys colossals y nervuts, la planxadora tornava en sí, y mirant trémula y esfarehida á las dugas donas que l' aguantavan, deya ab véu indefinible, ofegada per la inmensitat de son dolor:

—¡Ja está enterrat!

III

Al quart pis ressonan encare 'ls ecos de la saturnal: las eopas continúan xocant, los llabis están més encesos que á la tarde, l' alegría no s' ha extingit; pero l' objecte de la festa ja 's déu haver complert, perque l' Enrich de tan en tan beu un glopet de malvasia, y entre glop y glop murmura ab *heliogabálica* satisfacció:

—¡Ja está enterrat!—

¡Quíns sarcasmes tè 'l destino!

A. MARCH.

UN MARIT COM N' HI HA MOLTS.

(ARREGLO DE PAUL DE KOCK.)

No hi ha pitjor malaltia al mon (aixó ho diu un casat), que 'ls celos. Procurem nos guardar d' ells com dels versos de 'n Cánovas, perque de planyer es lo qui está dominat per aquesta enfermetat estúpida-conservadora.

Creyéume, apreciats lectors, los que 'us sentiu dominats pèl ben contornejat péu d' una minyona, los que glatiu per la esbelta pantorrilla d' una donzella, si en vosaltres tè propensió la terrible malaltia, no vos caseu per més que 'l sogre s' hi empenyi.

Y prou, perque 'l temps passa y l' historieta que vos he de referir no s' ha de fer esperar.

En una magnífica heretat d' Argentona hi vivían, fá alguns anys, dos personas joves y enamoradas. Ell se deya Ricardo; ella Elena; ell era 'l *colmo de la poesia*, com diu donya Tula en lo *Mal Pare*, ella 'l grau superlatiu de la bondat.

Passaren anys, y ab ells las ilusions dels moderns *Amantes de Teruel*... ó d' *Argentona*. Un dia arribá á aburrir á n' en Ricardo la monotonía del camp y decidí fer una excursió pera distreure's.

—¡Es tant bonich—pensava ell—viatjar, recorre mon, veure paissos... sense anar ab la dona! que tal dit tal fet; l' endemá, gracias á la rapidés del

tren, una gran extensió de terra 'l separava de sa apreciada masia d' Argentona y de sa no menos estimada muller.

Deixemlo que s' interní per Fransa mentres nosaltres nos *internarém* en las habitacions de donya Elena, ó la *bella Elena*, com li deya 'l seu cosí, que aquell matí mateix havia arribat al *hotelet* d' Argentona.

A Elena no la sorprengué la vinguda d' en Gustavo: aparentá rebre ab mal humor la tal visita al davant de sos criats; pero un cop en lo quarto lo suplent de son marit, lo curios lector hauria tingut ocasió de presenciar una de aquestas escenas tan sentimentals que sols tenen efecte quan se troban duas personas que s' estiman.

—Gustavo, deya ella abressantlo ab efusió.

—Elena, *ma p'tite*..

Y. . . . .

Lo pobre Ricardo vá neixer per xavo y may pasará d' aquí.

Als pochos días de trobarse viatjant se cansá, comensá á notar la falta de sa muller y decidí tornarsen á Argentona jurant ésser un bon marit y no separarse may més de sa inolvidable mitja-taronja.

En efecte; tres días després, quan lo jorn comensava á anar á jòch, arribava al péu de son *hotelet* d' Argentona y trucava á la porta de la masia.

La quietut més gran regnava en aquella mansió.

En Ricardo estigué un bon quart esperant que se li franquejés l' entrada, pero... res.

Altres assumptos debían preocupar als de dins, quan tant poch se preocupavan dels de fora.

Lo curios que hagués seguit al desventurat marit en sa inspecció pels vols del edifici, segurament hauria contemplat la fugida de un jove que saltant per un balcó s' allunyava com un conill á qui persegueixen los gossos.

—¿Qué es aixó?— bramá en Ricardo—Elena, Elena, continuá cridant.

Pero... res.

Elena dormía y no sentía las frasses del seu marit.

Aixís es que sense ningú que li obrís la porta, hagué de permaneixre tota la nit arreserat sota 'l balcó.

Deixém á n' en Gustavo que corri; deixemlo també que conquistí á las minyonas pera poder tornar á la casa quan lo marit no hi sigui; deixémlo, no 'ns importa res, puig no crech que mos lectors estiguin per aguantar la capa.

Lo ilustrar del nou día fou terrible pera Elena. Crits de son marit, amenassas, cops y tot lo que posa en práctica un marit celós.

—T' he sigut fiel—li deya aquesta baixant lo cap y deixant veure unas galtas vermelles y humitosas.. —¿Vols que jo 't faltés?—proseguía fent gala de una coqueteria perfeccionadíssima.

Los casats ja sabem lo que son aquestas cosas. Moltes vegadas una llágrima, una festa de la dona nos ocultan un abisme.

En Ricardo era d' aquestos que tenen la corda sensible, y si bè no quedá convensut del tot de las paraulas d' ella, aparentá serenitat y quedá arreglada la qüestió ab uns quants mimos.

En Gustavo era un d' aquells aucells esquerps y tossuts. Bastava que li haguessen prohibit en-

trar en la torre, pera buscar medis pera enca birs'hi de nou.

¡Déu nos en guard' d' un home aixís! Prou probas tenim ab en Cánovas, que ab tot y ésser expulsat una pila de vegadas del poder, altrastantas tracta de conquistar á la *divorciada* Espanya.

En Gustavo ha conquistat á la criada injustament despedida pèl marit d' Elena, y com tota dona es un pou de sabiduría quan vol venjarse, gracias á ella logra 'l cusí fer arribar una carteta á mans de sa cosina, demanantli una cita en sa propia casa.

He dit al comensar que 'ls celos son una especie de calamitat y ara m' aferro en l' idea.

Los celosos dormen ab los ulls oberts, com lo gegant del quènto. En Ricardo vetlla de día y nit: l' aymant desesperat cada día veu sas ilusions desvanescudas, fins que cansat de tantas contrarietats, decideix plantar un ninot en lo jardí, ab lo propósit de que en Ricardo 'l prengui per un home, y vigilant, deixi á sa muller sola en sas habitacions.

L' idea vá fer l' efecte: en Ricardo aquella nit enterat de la presencia d' un foraster en lo jardí, se posá sota un arbre ab l' intent de bastonejarlo aixís que anés per escalar la casa.

—Avuy sí—exclamava—que no t' escaparás... Te 'n vas á endur una garrotada!..

Y la nit extengué son vel espés y negre sobre la terra.

Quan en Gustavo se convencé de que 'l marit estava fora de sa casa, va correr á saltar á las habitacions de sa cosina.

Aquesta, ja no tant estranyada de sa vinguda, lo rebé del modo més afectuós y quasi més íntim que 's pugui imaginar.

Aquella nit en aquella casa se podía dir alló de que mentres uns vigilan los altres se n' aprofitan.

Al endemá 'l cosí torná á saltar per la finestra y en Ricardo torná á son punt.

—Ah, deya aquest, llástima que no s' hagi decidit á tocarme,—pero tal vegada demá se acostará. No hi fará falta... encar que m' hi hagi d' estar deu nits.

Y contestant á sa muller, li deya:

—Vaya si l' he vist... Tota la nit ha estat sense mourers del devant mèu... aixó ho déu fer pera tú... ja li donaré jo.

—Fas bè, replicá ella fentli una carícia.—No 'm disgusta gens .... vigilal, aixís estarás segur de que 't soch fiel... Desd' avuy sols desitjo que cada nit fassis centinella.

JOSEPH REIG Y VILARDELL.

BELLAS ARTS.

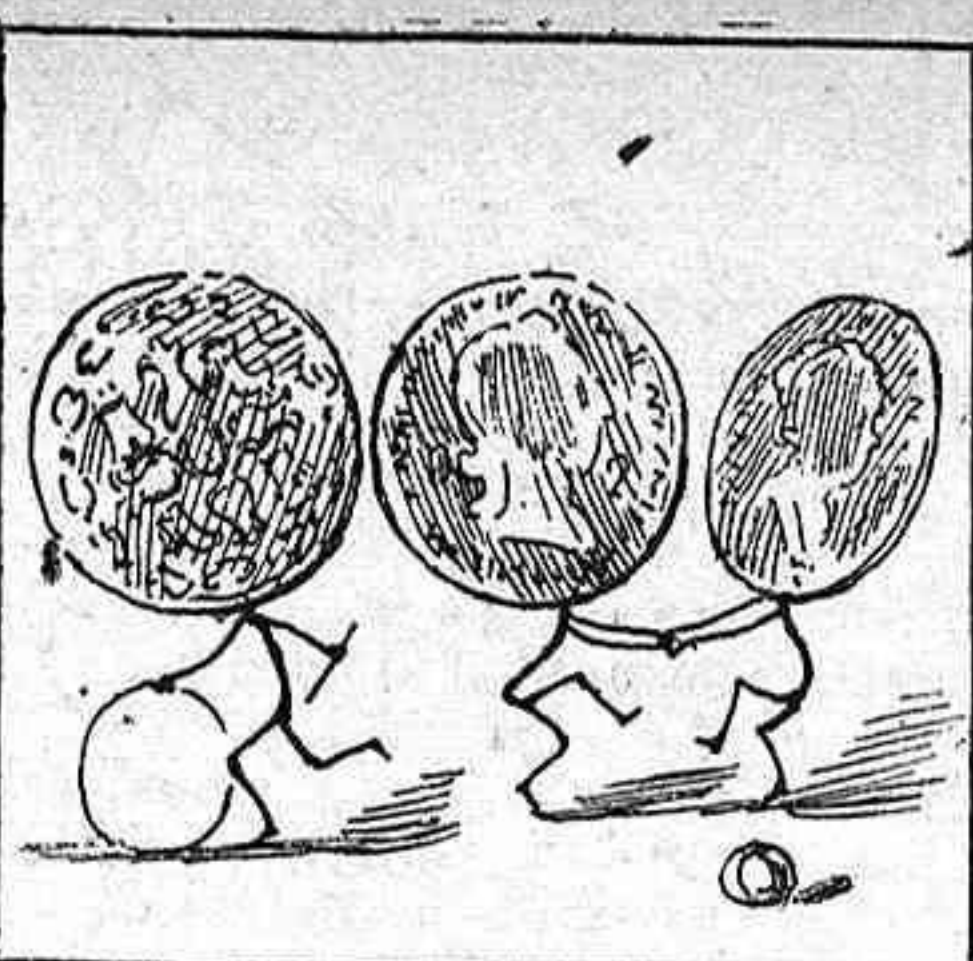
Exposició París.—Encare que rescalfat, comensarém per tributar á n' en Llimona l' aplauso que li varem quedar á deure la senmana passada. *La barca d' emigrants* es un dels millors quadros que fa molts anys s' han pintat á Barcelona; es, en una paraula, un verdader quadro. Y com á horas d' ara es camí de París, si es que no hi ha arribat ja, esperém que s' obri la Exposició d' allá dalt per convencens de que hi fa tant bon paper com en la d' aquí baix.

Aquesta senmana en Meiffren—ni que las fassi ab motllo—ha exposat un' altra marina tant notable com las anteriors; trista d' entonació, ab un cel revoltés y un mar que parla per lo baix, afegeix una fulla més al llorer, que fa algun temps vé coleccionant.

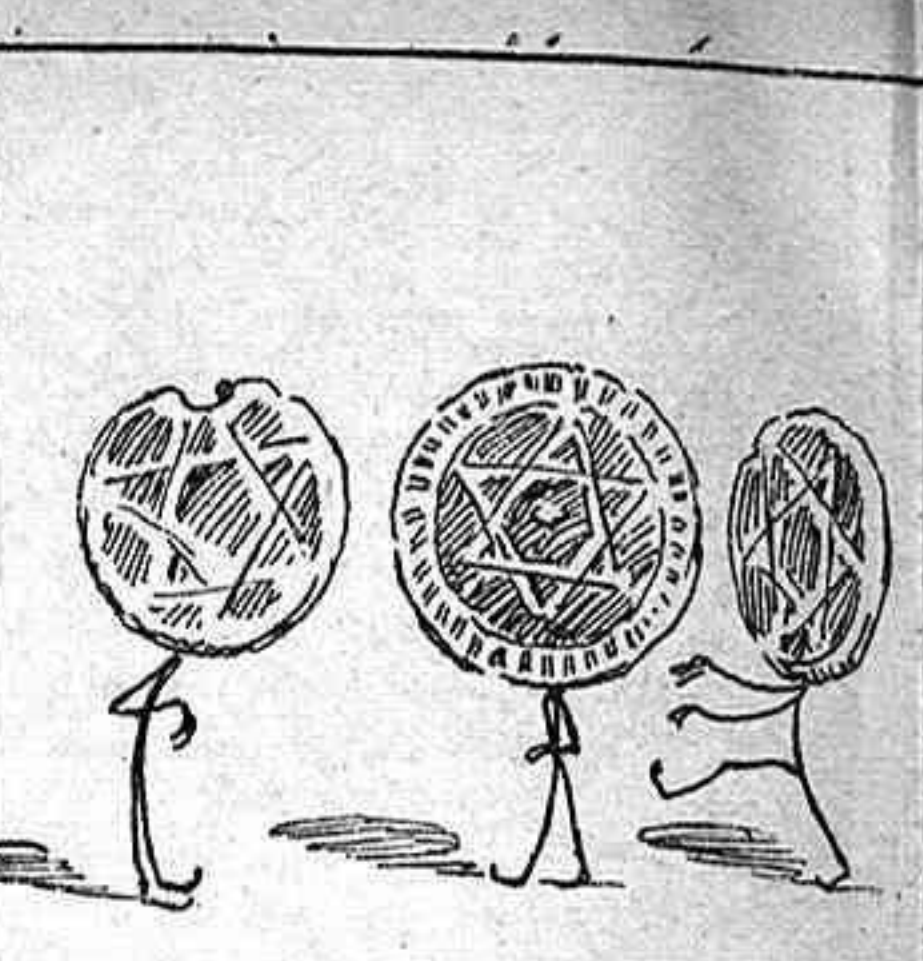

Ab santa pau y alegría, honrada y tranquilament, la Pessa de dos vivia.

Dèu li havia dat uns fills molt monos y molt simpàtics, que 's deyan Quartos senzills.

Y á més, uns nets bastant tunos vinguts, ningú sab d'ahont, titulats Xavos morunos.

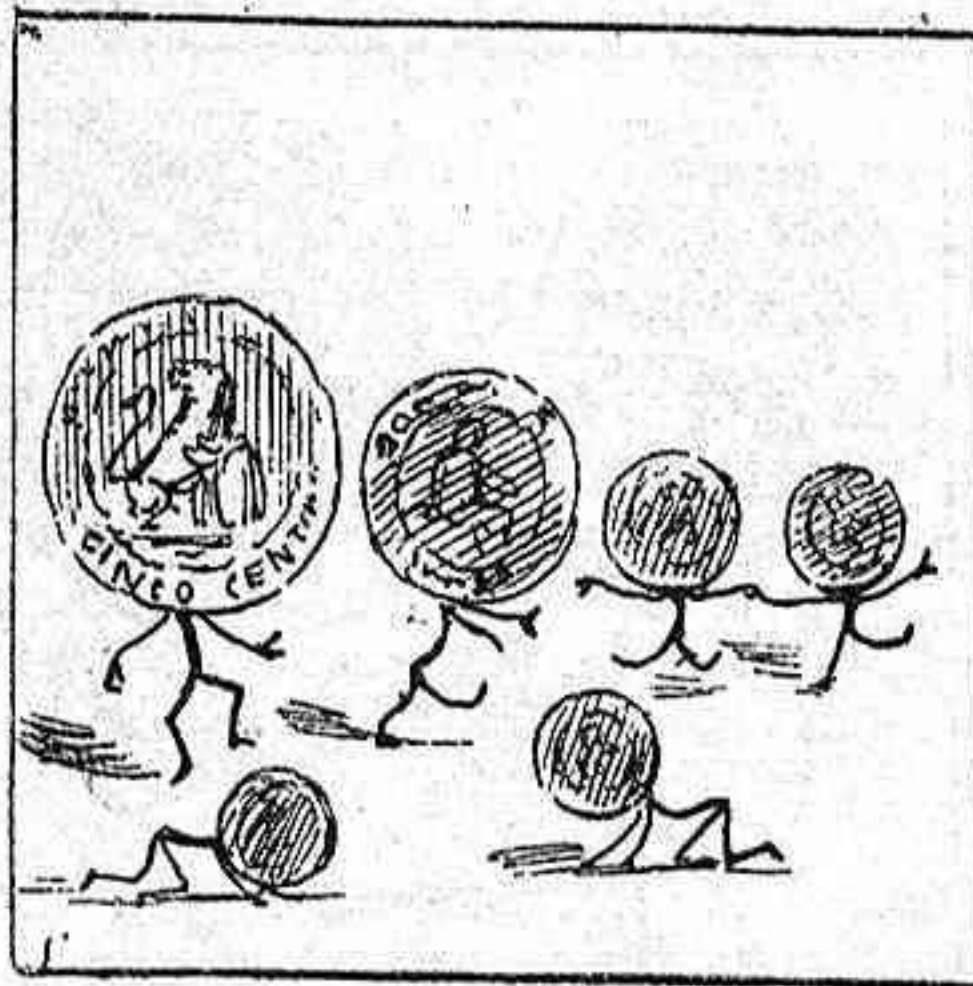
De la noche á la mañana, la Pessa sols circulá entre la gent catalana.

Y á Valencia, y á Madrid y per tot, si 'n veyan una, la empytaván desseguit.

La causa primordial era que havia nascut la Moneda decimal.

Moneda tan... amorosa, que al vení al món, ja tenia una prole numerosa.

—Fills meus—la Pessa va di arengant la seva trepa, —sempre més viurém aquí—

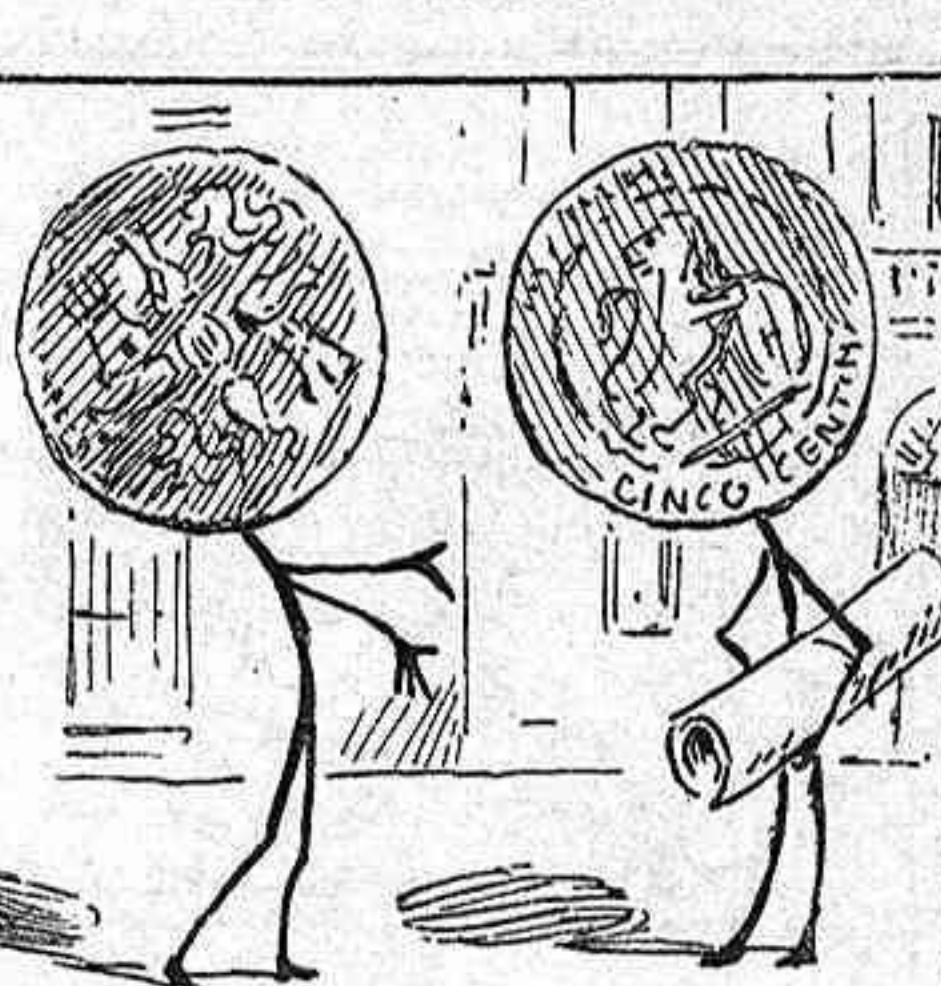
¡Veyéu lo qu' es la ignocencial! Mentres ella deya aixó, li firmavan la sentència.

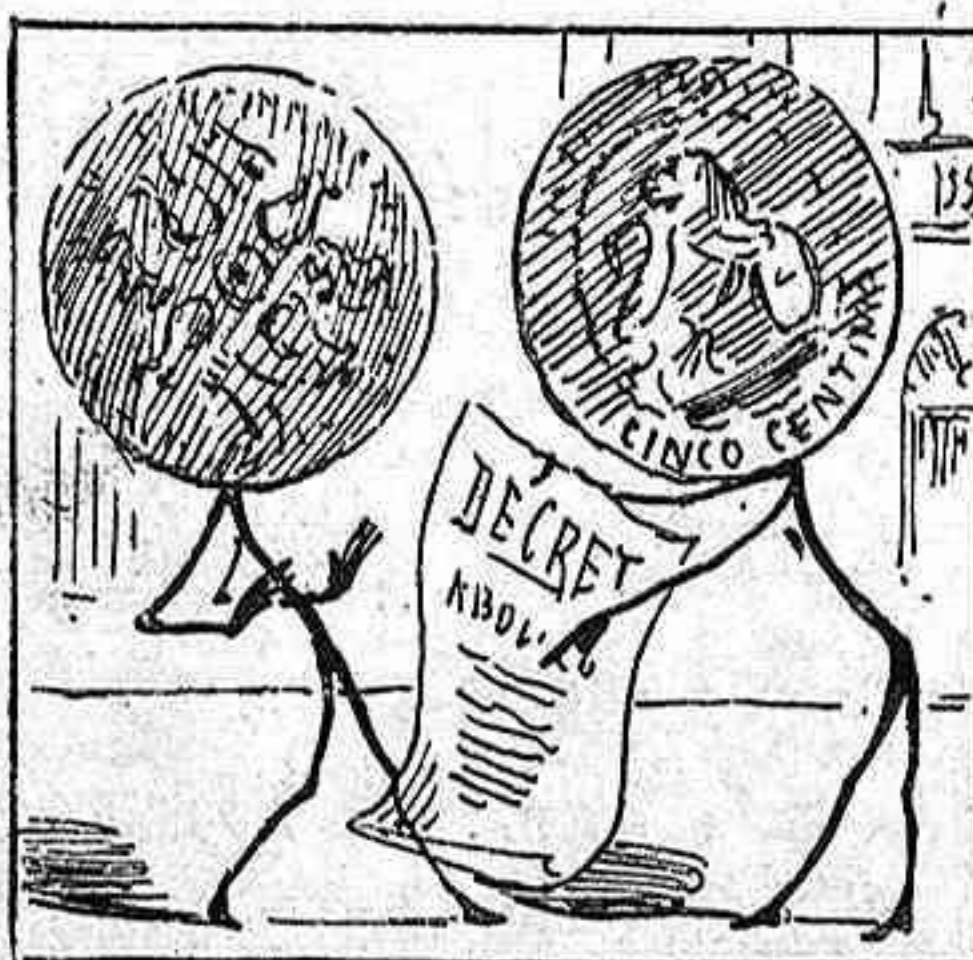
Y Catalunya, assombrada, va sapiguer que la Pessa estava á mort condemnada.

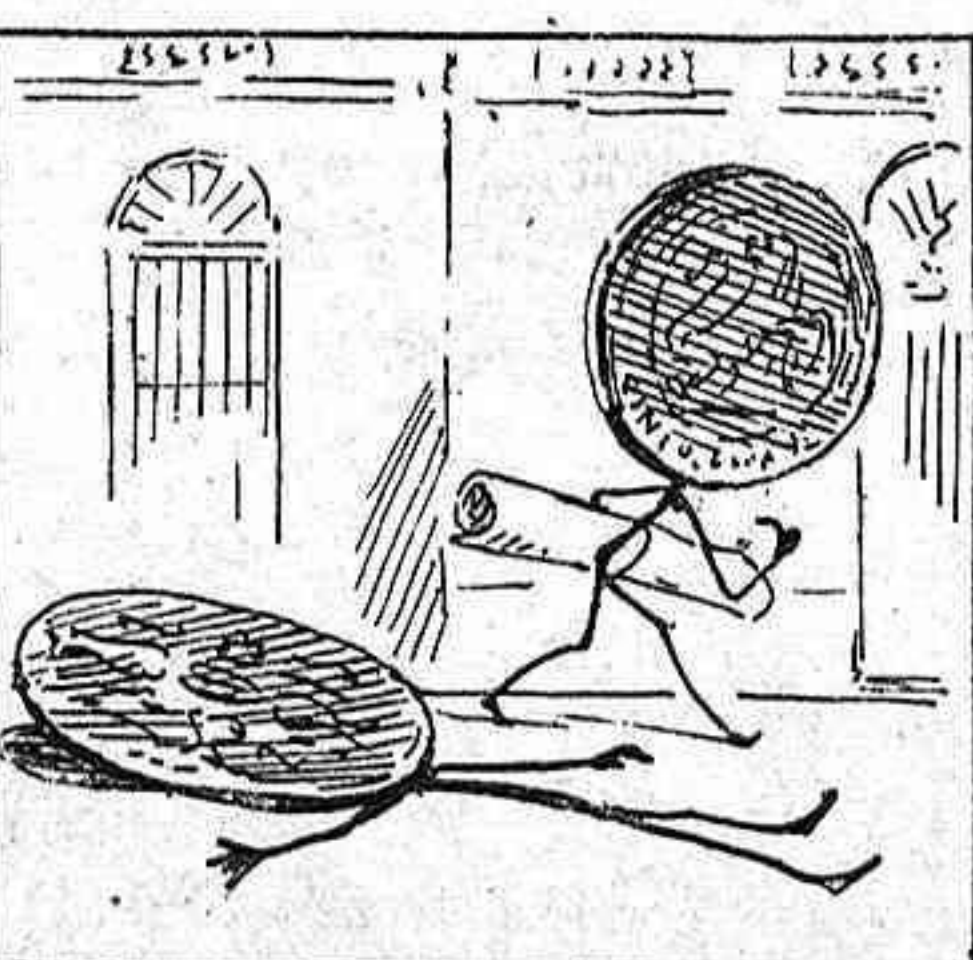
En efecte, un dematí se 'ns presentan los Cinch céntims, exclamant:—¡Ja som aquí!—

—¡Cóm!—diu la Pessa de dos, sorpresa de la visita, —¿qué hi veniu á fè aquí vos?—

—¿Encara no us ho heu pensat? Vinch á portáus un recado que 'l ministre m' he donat.—

Y la Pessa, al enterarse de la terrible sentència, ¡pataplá! va desmayarse.

Los qu' eran per 'lli al carrer deyan:—Tè de viure fins lo 28 de Febrer.

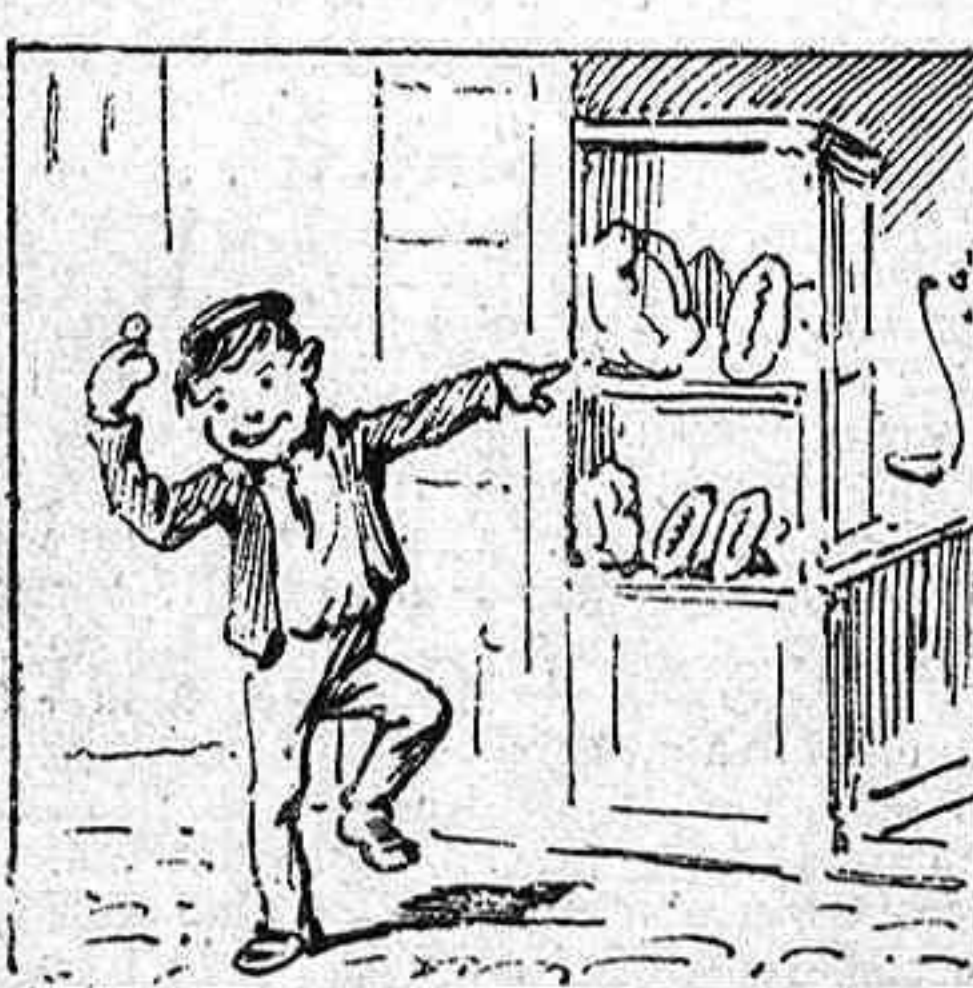
Pero ¡cá! tan rich com pobre, tot bitxo s' espavilava per treures lo mort de sobre.

Y ab lo cor farsit de fel la trista Pessa de dos poch-á-poch se 'n va aná al cel.

Catalunya entussiasmada saludá als galans Cinch céntims, dantlos la bona arribada.

—¡Anda, anda!—crida un noyet, —ara no més ab cinch céntims me donarán un llouquet.—

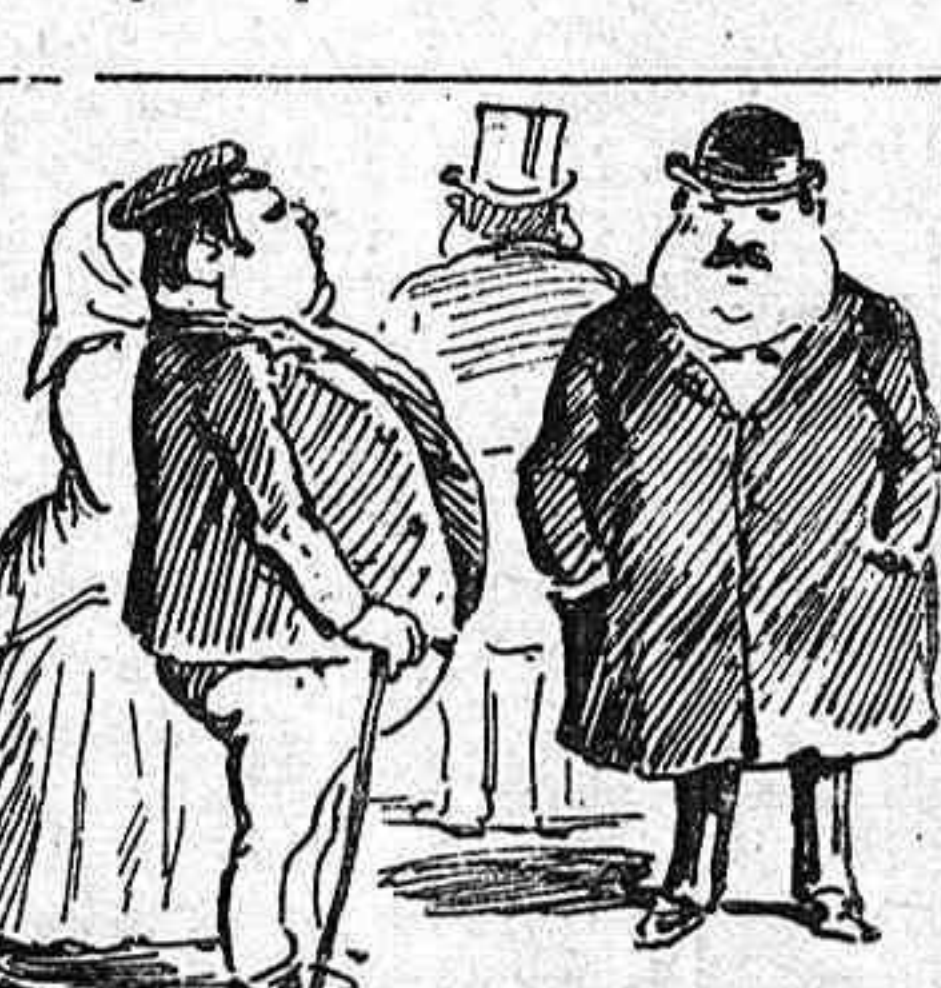
—¡Cóm! ¡cinch céntims la Campana?— exclama un bon ciudadá, —¡la compro cada senmana!—

—Per deu Céntims pot donarse ESQUELLA doble?—diu un: —¡En Lopez vol arruinar-se!—

—¡Ay!—cridan los estanquès—¡aquellas gangas dels piccs, ja no tornarán may més.

En fi, que en aquest país, com si 'ls céntims engreixessin, tothom s' ha posat aixís.

Y pues que al últim s' ha fós resém davant de la tomba hont jau la Pessa de dos.

Quatre quadros ha exposat l' Amell: una *cunya* plena d' espay y ab detalls d' una veritat que aplaudim sens reserva; illástima que la perspectiva resulta en aquest quadro un tant forçada, per no dir falsejada, á causa sens dupte de lo reduhit del lloch en que forsosament degué col·locarse 'l pintor! Lo *Porrer de Camprodón*, estudi interessant y cuydat, un *corneta* bèn mogut y un *pou* molt inferior als quadros citats.

Clusells—jove qual nom nos era completament desconegut—ha debutat ab un paysatge molt recomenable per la valentia de color y la distinció de composició. Ànimo y estudiar, que qui ha pintat aquest pais pot pintarne d' altres que li fassin un nom. D' un altre jove, Fortuny, es un quadret de molta empena, tal vegada massa per un principiant. Representa un taller de velluts en que están treballant un aixám de jorna-leras; l' autor no hi ha plangut las figuras y revela en ell que no li dol estudiar. Ànimo tambe; pero si l' autor nos hagués de creure li aconsellaríam que treballés en assumptos menos complicats, en la seguretat de que també hi arribaria pèls seus propis passos.

Aixó y una vigorosa aquarela d' en Soler de las Casas es lo que 'ns ha ofert aquesta senmana la Exposició París. Y ja que per un rescalfat hem comensat aquesta nota, acabém-la per un altre rescalfat; nos referim al lleó decoratiu del jove escultor Vallmitjana Abarca, ben plantat, ben construït, modelat ab firmesa y originalitat y responent bèn al propòsit del escultor, que cada dia 's fa més digne del nom ja gloriós que porta.

A. M.

La primera campanya lírica del Liceo ha terminat felisment. Durant la quaresma s' hi donarán representacions de comedias de màgica, inaugurantse ab *La Almoneda del Diablo*. Y per la Pasqua de Resurrecció ressucitará l' espectacle que ab tant acert ha dirigit lo mestre Goula.

Interinament los *diletanti*, si volen sentir óperas tindrán de anar al Circo ó al Teatro de Novedats. Operas de quaresma, magretas; pero baratas.

∴ Al *Principal* s' ha estrenat una nova pessa titolada *Pelaes* qu' es un foch granejat d' equívochs: l' acció es escassa; pero en cambi abunda la xispa en la dicció.

∴ A *Romea* també s' ha estrenat una pessa que dú 'l títol de *Tutti contenti*. Es una juguina senzilla que revela las bonas disposicions del Sr. Surinyach Baell, autor de la mateixa, 'l qual fou cridat á las taulas.

∴ Aixerida es també la sarsueleta *¡Por asalto!* estrenada al Tivoli. Distréu y fá riure: ja n' hi ha prou.

∴ Ab aquestas cosetas hem passat la senmana. Sols al *Teatro Espanyol* s' ha estrenat un drama de importància, entenémnos, de importància relativa. Se titula *Religion ó fanatismo*, está escrit per un poeta jove, anomenat Rodriguez Alba y hi ha qui pretén que l' últim drama d' Echegaray *Dos fanatismos* es fill, mes ó menos legitim de l' obra del Sr. Rodriguez. No falta qui assegura que aquest havia entregat l' obra al *Teatro Espanyol*; que l' havia llegida al mateix Echegaray; y que á lo millor vá serli tornada, anunciantse l' estreno de *Dos fanatismos*.

Prescindint d' historias vellas y complicadas que podrá ventilar qui tinga obligació de ferho, 'l drama del Sr. Rodriguez contè una idea dramática; pero está desarrollada ab escàs coneixement del teatro. Es l' obra de un principiant.

∴ Lo capitá Blanch realisa la *Desaparicion de una señorita*. No podia faltar. Vè una cosa rara á Barcelona, y sempre ha de surtir un catalá á imitarla. Al capitá Blanch, la primera nit que vá intentarho en lo *Teatro de Catalunya*, vá sortirli la cosa *un poco desigual*; pero ara ja li vá millor y son molts los que acudeixen al indicat teatro á presenciar l' escamoteig de la senyoreta.

N. N. N.

SOTA D' UN ARBRE.

A ELLA.

Sota d' un arbre m' aymia
vareig declararte un día
l' amor que bullia en mí;
y tú ab ta dolsa mirada
vas jurarme ajonellada
estimarme hasta morir.

Sota d' ell varem juntarne
per ja may més separarne
nostres cors alegrement,
y fins de goig tremolavan
las fullas, quan escollavan
tan deliciós jurament.

Si l' arbre 's moria un día
¿no sabs tú lo que 'n faria
per donar goig al cor teu?
ne faria jo una cosa
que, no t' ho dich, nena hermosa,
puig potsé 't sabria greu.

T' ho dich, donchs, si es ton consol;
encare que un rich bressol
se 'n pot fer ab molta sort,
massa lo mèu cor disgusta
al pensar ¡ay! que ab sa fusta
tambè 's fan caixas de mort.

PEPET D' ESPLUGAS.

«¡Lo Pobre Carnestoltas... s' acaba de morir!»
Ab aquest dístich comensa una antigua cansò popular que déu remontarse als temps de la picò. La qual més que una cansò sembla una profecia.

Lo Carnestoltas d' any en any vá perdentse. Aquellas cabalgatas humorísticas; aquellas ruas animadas; aquell bon humor que 's desbordava com la brumera de una copa de champany, son cosas que pertanyen á l' historia.

¿A qué será deguda una decadencia tant espantosa?

—A mida que aném acostantnos al sigle xx—deya un home formal—aném tornantnos serios: veliaquí perquè desapareix lo Carnestoltas.

—Calli, home, calli, li observava un home pràctic: ¿no sab perquè decauhen los tres días de Carnestoltas? Perque ja fá temps que 'l Carnestoltas dura tot l' any.

Encare no es un fet la concessió de sis milions de rals á l' Exposició Universal de Barcelona.

D. Francisco prou los demana; pero en Sagasta somriu y 's grata la barba, com si se 'ls hagués de treure d' allí ab la punta de las unglas.

Ultimament s' ha parlat d' un préstamo que 'ns farà 'l govern, empenyat en que 'ns empenyém.

Si D. Francisco fos capàs de acceptar una proposició per l' iltill, li aconsellariam una cosa.

¿Vol saberho, D. Francisco?

Entreguis vosté en garantia, que Barcelona no respón de res. Entreguis vosté en garantia y no torni.

Barcelona vá tornantse un París en petit.

Ja tenim de tot, fins donas que matan... ó que si no matan fereixen.

Siti de l' escena: l' ex-porta del Angel. Dia: diumenje. Hora: las tres de la tarde. Personatjes: un Adam y dos fillas d' Eva, d' ellas la una esposa de la má dreta y l' altra dona de la má esquerra de aquell infortunat.

Ell vá tranquilament de brasset ab lo tráfech; la propia 'ls espera á peu dret, revolver en má.

Quan passen, dispara; 'l marit cau en terra ferit del cap, y la dona que l' acompanyava escapa xisclant. La propia 's queda. Grogga, agitada, pero ferma, exclama dirigintse al grupo que s' ha format instantáneament:

—Es lo mèu marit.

Y veyent que li raja sanch abundant de la ferida, 's treu un mocador y li ofereix per aixugarse.

Lo marit retxassa aquella proba d' interés.

La justicia colocantse entre mitj de aquell matrimoni, de moment ha tingut á bè dividirlo.

Ell al Hospital; ella á la presò.

Y fins lo día del judici oral.

A París, á las donas que matan las absolen.

Pero 'ls tribunals espanyols entenen la galanteria d' una manera molt distinta.

Si la moda vá cundint hi haurá escenas molt interessants entre 'ls matrimonis.

Avants de casarse, la sogra enumerará las qualitats de la nuvia.

—La mèva filla es un tresor: cus, planxa, broda, surgeix, guisa y tira al blanch.

—Antonet, fesme un regalo, dirá una rossa d' ulls de cel.

—¿Qué vols, vida mèva?

—No ho dirias may.

—¿Una pulsera? ¿Un medallón? ¿Un adrés?

—Res d' aixó: cómpram un revolver.

Ja 'm sembla que veig los aparadors de can Vives.

Hi haurá armas de tots los sistemas y calibres, ab un rétol que dirá:

«¡Armas! ¡Armas!... ¡Ojo casaderas!»

Desde 'l moment s' imposa com una necessitat la supressió del polissón.

O millor dit la sustitució de aquesta prenda, fins á cert punt ridícul.

En lloch de aquell envolúm que no serveix per res, podrán las senyoras portarn'hi un, qu' en certs moments omplirà una verdadera necessitat. La cartutxera.

Quan torni de Cuba en Mazzantini, ja cal que repiquin las campanas.

O al menos que 'l Circo tauromátich, que fa poch s' ha inaugurat á Barcelona, penji domasos als balcones.

Lo famós torero torna rích. Ell mateix ha es-

crit una carta dihent que 'l día del seu benefici van recaudarse 20,000 duros, dels quals n' hi tocan 15,000, «cantitat, anyadeix, que no havia alcançat may en aquesta terra cap artista.»

Ja ho véu Sr. Massini, tanqui la boca y empunyi l' espasa y la muleta.

L' únich art que produheix es aquest.

L' altre día s' havian reunit més de 400 pobres á la porta del govern civil.

Esperavan la caritat del Sr. Antunez qu' es un home filantrópich á tot serho. Figúrinse una especie de Sant Vicens de Paul dels governadors.

La caritat va ferse'ls; pero com los postulants eran molts y l' establiment de l' ordre entre ells un xich difícil, va ferse'ls la caritat á l' aranya estira cabells.

Aplaudim l' intenció; pero no podém aplaudir la forma.

No pot ignorar lo Sr. Antunez que la provincia sosté casas de beneficencia, l' ajuntament un asilo per pobres mendicants y la caritat privada algunas institucions benéficas de verdadera importancia.

Quan lo Sr. Antunez ha fet visitas domicilia-rias á familias desgraciadas no hem tingut prou paraulas per alabarlo.

Pero fer la caritat de una manera desordenada, en que 'ls pobres necessitats poden barrejarse ab los viciosos, y per anyadidura dona lloch á que 'l més fort resulti ser socorregut á expensas del débil, aixó no es propi dels nostres temps, ni de una ciutat civilisada, ni de un governador tant respectable com lo Sr. Antunez.

Sembla que la comissió del Ajuntament presidida per D. Francisco, durant la seva estancia á Madrid, gasta diariament, no més que per fonda, la cantitat de 100 duros.

A D. Ignasi, quan va enterarse de aquest por-menor, la boca se li va fer... arròs.

La comissió encarregada de regalar un trono á Lleó XIII, ha publicat una alocució, en la qual s' hi llegeix lo següent párrafo:

«Demostrém al món descregut que 'l nostre diner existeix.»

¡Gran demostració en favor de la fé del sigle XIX!

Hem arribat talment á uns temps, en que res fa obrir tant l' ull com un' unsa de perruca.

Diumenje, dia primer de Carnestoltas, varias senyoretas apreciables, segons *El Correo catalán*, van fer celebrar una funció religiosa... ¿per quí dirian?

Lo mateix *Correo* ho revela clarament: «perque Dèu nostre Senyor, se digni conservar la vida del esclarecido publicista, don Felix Sardá y Salvany.»

«Nunca se vió un sacerdote de damas mejor cuidado.»

Tambè aquest any ha sortit á recorre 'ls deserts carrers de Barcelona la tétrica professò de la Bona Mort.

Ja se sab, aquesta professò es lo complement del Carnaval.

Y la majoria dels Barcelonins, lo dimecres de Cendra, se 'n van á fora á fer lo gran tiberi del sigle.

¡Quí 'ls parla á n' ells de la professò de la Bona Mort!

Lo bonich es cap al tart, quan tornan á currioladas!

Alló es l' antitessis de la tétrica professò.
Alló es la professò de la bona vida.

Un amich mèu de cinquanta tres anys, y viudo, está pròxim á casarse ab una nena de disset.

—Pero noy ¿qué t' has tornat boig? li deyan aquest dia.

—¿Y aixó? ¿Per qué?

—A la tèva edat ¿quí fa casarte ab una dona tant jove?

—En sustancia... disset anys: l' edat mateixa que tenia la mèva primera dona quan vaig casar-m'hi.

Una màxima:

«Los amichs son lo mateix que 'ls melons. Es precis latxarne una dotzena avans de trobarne un de bó.»

Un actor molt burro estava organisant lo seu benefici, y no sabia com compóndres ho.

—¿Qué farías? consultava á un amich?

—Home, tant se val, posa lo que vulgas y jo 't donarè un medi per guanyar quartos.

—¿Un medi?

—Sí, noy: á las fullas y cartells pósahi una nota que diga: «Se advierte al público que el beneficiado no trabaja.»

Uns senyors de Barcelona conservavan com á criada á la dida que había sigut de son primer fill.

Havían passat sis ó set mesos que 'l nen estava desmamat, quan vá saber que la senyora se trobava de nou en estat interessant.

Y anyorant la vida regalada que lifeyan quan era dida, exclamá:

—¿Pero de serio?

—Sí, Tuyas, sí: d' aquí á tres mesos un altre nen.

—¡Ay, Senyor! ¡quí no 'ls ho feya dir que jo m' hauria preparat!...

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—Ca-ma-cho.
2. ID. 2.ª—Pe-ta-ca.
3. MUDANSA.—Tuyas-Teyas-Toyas.
4. CONVERSA.—Dona.
5. TERS DE SÍLABAS.—MA TA RO
TA RI MA
RO MA NI
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Capdelmon.

7. TRENCA-CLOSCAS.—Estruch.

8. GEROGLÍFICH.—Com més magranas més grans.

XARADAS.

I.

Era molt jove, recort ne guardo: tenir devía cinch ó sis anys qu' en companyia de una vehina la *Tres-segona* y altres companys, sovint anavam á la masía tot xano-xano dantnos las mans, y allí saltavam y allí corriam sens darnos pena ni mals-de-cap.

Ara á la noya li diuhen donya perque es la dona de un rich *total*: de un d' *hu-segona* que guanya pelas y la senyora las pot gastar.

Y aquella dona ja no 's recorda d' aquell *dos-prima* dels primers anys de quan passavam en la masía ratos y ratos sempre jugant.

A. KIN-FO.

II.

Es un poble ma *primera*, *prima* y *dos* un mineral, un adverbí ma *tercera* y 'l mèu *tot* un vegetal.

JOAQUIM SAURI.

SINONIMIA.

—¿Qué 'n sabs de la *Tot*, Marsal? ¿Está més bè?

—Cá, pitjó:

Ahir lo doctor Carbó va dir que no t'è *total*.

SOCI DEL VALLESÁ.

ACENTÍGRAFO.

En mitj de la carretera de *Tot* una *tot* hi havia que la burra de un pajés va perdre al despuntá 'l día.

A. LLIMONER.

TRENCA-CAPS.

SE PESCA LAS BOTAS.

Combinar aquestas lletras de manera que dongan quatre carrers de Barcelona.

A. MARINÉ.

CONVERSA.

—Genaro, ¿sabs que la Pepa es molt amiga de la tèva tíia?

—¿Quina tíia, la María?

—No la que t' acábo de dir.

QUATRE SÓRTS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	—Població catalana.
3	6	7	5	4	2	8	—Un peix.	
5	8	7	1	3	8	—Carrer de Barcelona.		
2	4	6	7	8	— » » »			
2	1	7	8	— » » »				
2	1	2	— » » »					
3	6	—Nota musical.						
1	—Vocal.							

J. M.ª BERNIS.

GEROGLÍFICH.

Martos TOT Moret

FAR

↓

PEPITO ITALIÁ.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.